

لطفعلیخان زند

نویسنده: حسین مسرور

www.ketab.ir

سرشناسه : مسرور، حسین، ۱۲۶۷-۱۳۴۷.

عنوان و نام پدیدآور : لطفعلی خان زند/ نوشته‌ی حسین مسرور.

مشخصات نشر : تهران: ارتباط نوین-۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری : ۲۳۲ ص.

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۲۲-۸۷-۴

وضعیت فهرست نویسی : فیا

یادداشت : کتاب حاضر تحت عنوان «لطفعلی خان زند» توسط ناشران متفاوت در سالهای مختلف منتشر شده است.

عنوان دیگر : لطفعلی خان زند.

موضوع : لطفعلیخان زند، شاه ایران، ۱۱۸۱-۱۲۰۹ق.

موضوع : ایران -- تاریخ -- زندیان، ۱۱۶۳ - ۱۲۰۹ق.

رده بندی کنگره : ۱۴۰۰ مل ۱۳۰۳/م DSR

رده بندی دیویی : ۹۵۵/۰۷۳۶۰۹۲

شماره کتابشناسی ملی : ۲۷۰۶۲۸۴

انتشارات ارتباط نوین

مرکز بخش: تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین

کوچه مینا پلاک ۱۱ واحد ۱

تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۶۰۶۸۴

لطفعلی خان زند

حسین مسرور

ناشر: انتشارات ارتباط نوین

نوبت چاپ: اول-۱۴۰۰

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ: لوح آیین

صحافی: مومن

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۲۲-۸۷-۴

پیشگفتار

ضمن مطالعه کتب تاریخی به نظر رسید سرنوشت لطفعلی خان زند آنطور که باید و شاید تشریح نگردیده زندگی او تا آن درجه مبهم و تاریک است که حتی عکسی از نامبرده در دست نمی باشد لذا نگارنده بر آن شد این کتاب را به رشته تحریر درآورد.

این مجموعه سرگذشت دو سرداری است که یکی در مردم داری و رئوفت و مهربانی در ردیف برجسته ترین پادشاهان بشمار می آید که بیشتر مورخین درباره او چنین اظهار نظر کرده اند که چنانچه در مقابل حریف زورمند خود توفیق می یافت ایران را به پایه ای آنچنان بلند می رساند که قابل قیاس با دوره قاجار نبود دیگری در آدم کشی و خونخواری نظیر و هم مانند نداشت و برای استقرار حکومت در خاندان خود انواع شکنجه های سخت و عقوبت های دردناک را درباره مردم اعمال می کرد و از جمع سرهای بریده مناره هایی می ساخت و از کندن چشم ها حوض ها تشکیل می داد با این وجود عده ای از مورخین آقامحمدخان را با این همه ستمگری و خطا و خونریزی نظامی بزرگ می دانند و بر این عقیده اند که روزگار هرج و مرج آنروز به چنین مردی قسی القلب احتیاج داشت در این کتاب آغاز مطلب با خصوصیات خاندان زند و قاجار شروع شده صحنه های جنگ دو طایفه تا سرحد امکان به طور خلاصه و از هم تفکیک درج گردیده و ضمناً صدماتی که جامعه ایرانی بر اثر تجاوز و اعمال خلاف انسانی سربازان تحمل کرد در این مجموعه به اختصار ذکر شده است چنانچه در طی تاریخ مشاهده می شود بعضی از فرماندهان جهت اجرای فرامین خود به سربازان و عمل زیردست خود اجازه هرگونه تجاوز و تعدی را داده اند و آثار و نتایج حاصله از این اجازه حتی پس از انقراض همان

فرماندهان نیز نمودار بوده است.

سرزمینی که ما در آن زندگی می‌کنیم از همان ابتداء گاهگاهی مرکز تاخت و تاز اقوام وحشی بوده غالباً دستخوش زورگویی و قتل و غارت گردیده روزگار پر آشوب فراوان داشته است منتهی در بعضی از ادوار تاریخ این تاخت و تازها و انقلابات مصادف با ظهور مردانی توانا و بلند همت چون نادر بوده که مدت زمانی کوتاه خرابیها و نابسامانی‌ها جای خود را به پیشرفت و ترقی و سربلندی داده است و گاهی این دگرگونی‌ها باعث انحطاط کشور و رسیدن به پرتگاه سقوط بوده است چنانچه در زمان پادشاهان قاجار در حدود یک سوم خاک ایران از دست رفت و دشمنان این آب و خاک هر وقت ضعف و ناتوانی حکمرانان را احساس کردند چنین موقعیتی را مغتنم شمرده و قسمتی از مملکت را مجزا ساختند تا جایی که ایران را به دو منطقه نفوذ خود تقسیم کردند اما در مدت پنجاه سالی که خاندان زند بر ایران حکومت کرده به استثناء سال‌های آخر که مصادف با قتل عام آقامحمدخان بود دوران آسایش و رفاه مردم بوده است کریم‌خان بنیان‌گذار این سلسله از افراد پائین ایران از قبایل بسیار کوچکی است که تنها تبحر و کاردانی و شجاعت او سبب غلبه او بر دشمنان این سرزمین گردید این سردار بزرگ با اغماض و خطاها و خوش رفتاری‌ها کینه جویان خود سر را بر سر مهر و محبت آورد از طرف دیگر همین مدارای با سرکشان و بوجود نیاوردن تشکیلات منظم عواقب وخیم و تألمات ناگوار برای بازماندگانش به بار آورد خلاصه وضع آشفته بعد از کریم‌خانم درس عبرتی است برای برکنار ماندن آشوب و بلوا و جلوگیری از لجام گسیختگی اشخاص خودسر و پرهیز از بوجود آوردن یک فاجعه دردناک که ضرر آن متوجه فرد فرد مردم شد.

به هر حال قرن دوازدهم هجری را می‌توان دوران هجوم ایلات به شهرها و هرج و مرج و اغتشاش دانست زیرا هر صاحب نفوذی که کوچکترین توانائی در خود می‌دید برای بدست آوردن تاج و تخت دست خود را به خون نزدیکان خود آلوده می‌کرد و چنین دورانی مصادف است با آغاز سلطنت پر آشوب شاهزاده لطفعلی‌خان زند که او را مواجه با طغیان و یورش و قتل و غارت‌های خوانین قاجار ساخت.